Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/meSPE-J/22
Názov predmetu	Špeciálne problémy z etnológie
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Účasť a aktivita na hodinách 20%, seminárna práca 80%. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Priebežné hodnotenie

Nie

Záverečné hodnotenie

Účasť a aktivita na hodinách 20%, seminárna práca 80%. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Váha hodnotenia predmetu (priebežné/záverečné)

Záverečné

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: detailný prehľad o problematike etnicity, etnických menšín a menšinových jazykov (najmä v kontexte etnickej a jazykovej asimilácie/revitalizácie). Zoznámi sa i s tézami a paradigmami na poli

medzietnických kontaktov, konfliktov, migrácií a multikulturalizmu. Spomínané tématické okruhy sú detailne dokumentované na množstve konkrétnych príkladov a prípadových štúdií. 2. Zručnosti: Študent taktiež nadobudne zručnosti k pochopeniu súčasných medzietnických vzťahov a postaveniu etnických a jazykových menšín. 3. Profesijné kompetencie: Kurz ponúka profesijné zručnosti využiteľné nielen v akademickej oblasti, ale aj v oblasti tvorenia a implementácie etnických, menšinových, migračných a jazykových politík. 4. Prenositeľné kompetencie: Medzi ďalšie prenositeľné kompetencie patria prezentačné a argumentačné schopnosti, schopnosti vidieť spoločenské procesy v kontexte, vzájomnej prepojenosti a historickej perspektíve, či schopnosť implementácie teoretických poznatkov do praxe.

Stručná osnova predmetu

1. Vymedzenie pojmov etnicita, národ, nacionalizmus, multikulturalizmus, jazyková revitalizácia
2. Etnická identita; faktory a modely etnicity.
3. Etnicita a jazyk ako súčasť národno-emancipačných hnutí v historickej perspektíve I.
4. Etnicita a jazyk ako súčasť národno-emancipačných hnutí v historickej perspektíve II.
5. Jazyk ako znak etnicity; postoj/vzťah k jazyku.
6. Etnicita a kolektívna pamäť
7. Migrácia a transnacionalizmus
8. Etnické a jazykové menšiny a ich miesto v spoločnosti.
9. Etnicko-jazyková asimilácia verzus revitalizácia v ére globalizácie.
10. Teória a prax etnicko-jazykovej revitalizácie.
11. Rola zákonodarstva; školstva; úradného jazyku a médií.
12. Menšiny a zachovávanie ich jazykov na Slovensku v 21. storočí.

Sylabus predmetu

1. Vymedzenie pojmov etnicita, národ, nacionalizmus, multikulturalizmus, jazyková revitalizácia
2. Etnická identita; faktory a modely etnicity.
3. Etnicita a jazyk ako súčasť národno-emancipačných hnutí v historickej perspektíve I.
4. Etnicita a jazyk ako súčasť národno-emancipačných hnutí v historickej perspektíve II.
5. Jazyk ako znak etnicity; postoj/vzťah k jazyku.
6. Etnicita a kolektívna pamäť
7. Migrácia a transnacionalizmus
8. Etnické a jazykové menšiny a ich miesto v spoločnosti.
9. Etnicko-jazyková asimilácia verzus revitalizácia v ére globalizácie.
10. Teória a prax etnicko-jazykovej revitalizácie.
11. Rola zákonodarstva; školstva; úradného jazyku a médií.
12. Menšiny a zachovávanie ich jazykov na Slovensku v 21. storočí.

Odporúčaná literatúra

ANDERSON, B. 2008: Představy společenství. Úvahy o původu a šíření nacionalismu. Praha: Karolinum; ISBN 978-80-246-1490-8
ERIKSEN, T. H. 2012: Etnicita a nacionalismus. Antropologické perspektivy. Praha: SLON; ISBN 978-80-7419-053-7
HROCH, M. 2009: Národy nejsou dílem náhody. Praha: SLON; ISBN 978-80-7419-010-0
HROCH, M. (ed.) 2003: Pohledy na národ a nacionalismus. Čítanka textů. Praha: SLON; ISBN 80-86429-20-2
ŘEZNÍK, M. 2003: Formování moderního národa. Evropské „dlouhé“ 19. století. Praha: Triton; ISBN 80-7254-406-3
SALZMANN, Z.1996: Jazyk, kultura a společnost. Úvod do lingvistické antropologie. In Český

lid, 83, ISSN 0009-0794;
ŠATAVA, L. 2013: Etnicita a jazyk. Teorie, praxe, trendy: čítanka textů. Brno: Tribun EU;
ISBN 978-80-263-0517-0
ŠATAVA, L. 2009: Jazyk a identita etnických menšín. Možnosti zachování a revitalizace. Praha: SLON; ISBN 978-80-86429-83-0
ŠATAVA, L. 1994: Národnostní menšiny v Evropě. Encyklopedická čítanka. Praha: Ivo
Železný; ISBN 80-7116-375-9
TESAŘ, F. 2007: Etnické konflikty. Praha: Portál; ISBN 978-80-7367-097-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský

Poznámky

Časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 26 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
iné: príprava seminárnej práce 10 hodín